

Kjønnsbalanse i forskning

Komité for kjønnsbalanse i forskning

Medlemmer:

Professor Gerd Bjørhovde, Universitetet i Tromsø (leder)
Spesialrådgiver Signe Bang, Norges forskningsråd (vara) (mand 21.og tirsd 22.til kl.11.00)
Professor Kjell Bratbergsengen, NTNU
Professor Eivind Engebretsen, Universitetet i Oslo/Høgskolen i Oslo og Akershus
Konserndirektør Ernst Kristiansen, SINTEF
Forskningsleder Elisabeth Ljunggren, Nordlandsforskning
Student Julie Ness, Norsk studentorganisasjon
Divisjonsdirektør Jesper Simonsen, Norges forskningsråd (tirsdag 22.)
Professor Eva Sk rb k, Høgskolen i Østfold

Observatører:

Kristin Aukland, Kilden
Heidi Elisabeth Sandnes, Kilden

Fra sekretariatet:

Rådgiver Hege L vbak
Kontorsjef Nina Widding

Forfall:

Seniorrådgiver Unni Nikolaysen, Kunnskapsdepartementet

Godkjent referat

Saksnr.: 13/25

Tid og sted:

Mandag 21. januar:		
	Kl 11.30 – 12.30	Kif-m�te, forberede møtet med KD, i UHRs lokaler
	Kl 13.00 – 15.00	M�te med Kunnskapsdepartementet, hos KD
	Kl 18.00	Middag, Brasserie Hansken, Christiania Torv, Akersgaten 2, http://www.brasseriehansken.no/
Tirsdag 22. januar:		
	Kl 09.00 – 11.30	Kif-m�te, i UHRs lokaler
	Kl 12.00 – 13.00	M�te med direkt�rgruppen i Norges forskningsråd, hos NFR
	Kl 13.30 – 15.00	M�te med Abelia, hos Abelia

Saksliste

Sak 01/13	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 02/13	Godkjenning av referat
Sak 03/13	Forberedelse av møtet med Kunnskapsdepartementet 21. januar 2013
Sak 04/13	Forberedelse av møtet med Norges forskningsråd 22. januar 2013
Sak 05/13	Forberedelse av møtet med Abelia 22. januar 2013
Sak 06/13	Høring – NOU 2012:15 Politikk for likestilling
Sak 07/13	Orienteringssaker <ul style="list-style-type: none">• 27. november 2012: møte med statsråden og deler av ledelsen i Kunnskapsdepartementet• Oppfølging og publisering av rapporten Kjønnbalanse i forskning i Norden• 24. oktober 2013: Seminar i forbindelse med stemmerettsjubileet 2013• Oppnevning til programstyret for Forskningsrådets Balanseprogram• Hvordan oppfylle likestillingslovens aktivitets- og redegjøringsplikt? Veileder utarbeidet av en arbeidsgruppe i UHR på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet• Intensivkurs i likestillingsarbeid på Lesbos september 2013• Nettverkskonferansen i Oslo 4. – 5. februar 2013
Sak 08/13	Eventuelt

01/13: Godkjenning av innkalling/saksliste

Det ble ikke meldt inn saker til Eventuelt.

Vedtak:

Kif-komiteén godkjenner innkalling og saksliste.

02/13: Godkjenning av referat

Referat fra møte 1. og 2. november 2012 er godkjent på sirkulasjon, og ligger på komitéens nettsider: <http://kifinfo.no/c58314/seksjon.html?tid=58315>.

Vedtak:

Kif-komiteén godkjenner referatet.

03/13: Møte med Kunnskapsdepartementet

Kif-komiteen hadde møte med Kunnskapsdepartementet hos departementet den 21.januar fra kl 13.00-15.00. Fra Kunnskapsdepartementet møtte avdelingsdirektør Jana Weidemann, rådgiver Izabela Buraczewska og seniorrådgiver Unni Nikolaysen.

Det var oversendt skriftlig innspill til diskusjonspunkter i forkant av møtet. I tillegg ønsket departementet å høre komitéens vurdering av arbeidet med og fremtiden til likestillingsprisen, samt å gi en kort orientering om insentivordningen i MNT-fagene.

Rapporten Styrk satsningen. Videreføring av Kif-komitéens arbeid etter 2013

Om mandatet: Kunnskapsdepartementet er enig med komiteen i at det ikke er gode grunner til å gjøre store endringer i mandatet. Dette betyr at det ligger an til mandatet fortsatt avgrenses til å omhandle kjønnslikestilling, og ikke tar inn andre diskrimineringsgrunnlag.

Om funksjonstid/permanens: Kif-komiteen ønsker at ordningen med en komitee gjøres permanent. Departementet signaliserte at de ønsker å ha muligheten til å evaluere ordningen, justere mandatet, etc med jevne mellomrom. Dette vil for eksempel en 4-årig ordning gi mulighet for. Kif-komiteen understreket også viktigheten av kontinuitet, og at det ikke blir unødvendige opphold mellom mandatperiodene da dette skaper usikkerhet og sløsing med ressurser.

Om budsjett: Kif-komitéens budsjett har vært uendret i ti år, og er i stor grad bundet opp i faste aktiviteter. Komiteen mener at budsjetttrammen bør økes for å møte økt etterspørsel etter råd og kontakt med komiteen, samt behov for at komiteen går inn i nye problemstillinger. En prisjustering er en forutsetning for å opprettholde dagens nivå. Kunnskapsdepartementet mener det er vanskelig å få gjennomslag for økning i komiteens budsjett, blant annet fordi komiteen ikke har brukt opp alle midlene alle forgående år. I tillegg mener departementet at likestillingsområdet ble betydelig styrket i og med tildelingen til Forskningsrådets Balanseprogram.

Rapporten Norden – et steg nærmere kjønnsbalanse i forskning? Fellesnordiske strategier og tiltak for å bedre kjønnsbalansen blant forskere i akademia

Det viktigste er å gjøre rapporten kjent så snart den foreligger, og arbeide for å få den diskutert i nordiske organer. Det vil i denne forbindelse være viktig å få konkretisert noen av spørsmålsstillingene. Den norske versjonen vil være nettbasert, mens den engelske skal trykkes. Det er satt opp et møte i referansegruppen for å diskutere oppfølgingen videre. .

Likestillingsprisen

Kunnskapsdepartementet er bekymret for antall søkere til prisen de siste årene. Kif mener at prisen er et viktig virkemiddel som har større betydning enn det antall søkere tilsier. Institusjonene er godt kjent med prisen og jobber over lang tid mot å bli gode nok til å søke. Arbeidet med å skrive en god søknad krever tid og det er derfor viktig med tidlig annonsering av prisen. Komiteen er enig med KD i at det er helt sentralt å opprettholde nivået. Dersom det ikke skulle komme gode nok søknader, velger man heller å ikke dele ut prisen dette året. Når det gjelder innretningen på kriteriene, treffer ikke disse instituttsektoren godt nok. KD ba derfor komiteen om å se på kriteriene på nytt med bedre inkludering av instituttsektoren som

mål. For å skape oppmerksomhet rundt prisen foreslo KD at KILDEN laget noen saker, for eksempel en oppfølging av tidligere prisvinnere, i forbindelse med utlysning av prisen.

Insentivordningen i MNT-fagene

Dette har vært en tre-årig prøveordning som er forlenget ut 2013. Ordningen skal nå evalueres eksternt. KD har blant annet bedt om at evalueringen kan gi innspill til hvordan erfaringene kan benyttes til utvikling av tiltak og undersøke holdninger til denne typen virkemidler. KD har oppfordret til at eventuelle interessenter, som Kif, involveres.

UHRs veileder for uh-institusjonene i forbindelse med aktivitets- og redegjørelsesplikten

Hensikten med veilederen er å tydeliggjøre hva som er minstekravet for å oppfylle rapporteringsplikten, og hva som er mulige tillegg. Veilederen vil være en god hjelp for institusjonene.

Forslag om at Kif-komiteén orienterer i det interdepartementale forskningsutvalget

I henhold til komiteens mandat skal også andre departementer enn KD kunne søke råd hos Kif. KD ser derfor på muligheten for at representanter fra komiteen kan komme og orientere departementenes forskningsutvalg om Kifs arbeid. Dette er et godt forslag som komiteen gjerne støtter opp om.

Sekretariatet og leder vil sende et oppsummerende brev til Kunnskapsdepartementet.

04/13: Møte med Norges forskningsråd

Komiteen hadde møte med direktør-gruppen i Norges forskningsråd 22. januar fra kl 12.00 – 13.00.

Fra Forskningsrådet møtte:

- Adm. direktør Arvid Hallén
- Div. direktør Anders Hanneborg, vitenskap
- Div. direktør Anne Kjersti Fahlvik, innovasjon
- Div. direktør Jesper Simonsen, samfunn og helse
- Ass. div. direktør Mariken Vinje, administrasjon
- Direktør Randi Søgner, adm. dir stab
- Seniorrådgiver Lise Christensen, vitenskap
- Spesialrådgiver Finn Terje Simonsen, referent

I forkant hadde komiteen foreslått følgende punkter til diskusjon:

1. Forskningsrådets rolle overfor forskningsinstituttene
2. Forskningsrådets arbeid med integrering av kjønnsperspektiver i forskning
3. Effekter av Forskningsrådets inkludering av kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver i forskning i søknadsprosessene
4. Forskningsrådets nye policy for kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver i forskning

Forskningsrådets rolle overfor forskningsinstituttene

Rådet og komiteén er enige om at statistikk er et viktig grunnlag for å få et bilde på dagens situasjon og utvikling over tid. Forskningsrådet poengterte imidlertid at stillingskategorier og –nivåer blir ulikt brukt ved instituttene, noe som gir store utfordringer i forbindelse med

innrapportering av tall. Dette er noe Forskningsrådet jobber videre med. Det er laget et konkret forslag om inndeling i Forsker I, II og III, og Forskningsrådet skal ha tett dialog med instituttene for å få aksept for dette. Et mangelfullt statistikkgrunnlag er noe Kif-komiteen har påpekt over flere år. Komiteen er derfor svært fornøyd med at Forskningsrådet arbeider med dette.

Forskningsrådets arbeid med integrering av kjønnsperspektiver i forskning

Forskningsrådet informerte om at det skal være kick-off for Balanse-programmet i vårsemesteret. Rådet ønsker samarbeid med komiteen for å skape blest om programmet. En mulighet kan være å knytte dette opp til de institusjonsbesøkene Kif skal gjøre. Kif vil gjerne ha dialog med Forskningsrådet om dette. Komiteen bifaller at ett av komiteens medlemmer er oppnevnt i programstyret.

Forskningsrådets inkludering av kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver i forskning i søknadsprosessene

Forskningsrådet vil innføre moderat kjønnskvoltering i alle sine prosesser. Rådet er i ferd med å lage en oversikt over programplaner og kjønnsperspektiv. Merking av prosjekter er viktig her. Komiteen påpekte at det også er viktig å ha med kjønnsperspektiver når man velger ut program-/temaområder, og er glad for at rådet vil ta dette med inn i arbeidet med ny policy for likestilling. Forskningsrådet mener at kjønnsperspektiver er ivaretatt i de mest relevante programmene, men at det må jobbes bedre med opplæring internt i organisasjonen.

Forskningsrådets nye policy for likestilling og kjønnsperspektiver i forskning kommer i slutten av april 2013. Kif poengterte at etterprøvbarhet er viktig, og det skal lages en oppfølgingsplan for å gjøre effektene mer målbare. Policyen er også linket til den nye forskningsmeldingen som kommer i løpet av våren.

Sekretariatet og leder vil sende et oppsummerende brev til Forskningsrådet.

05/13: Møte med Abelia

Kif-komiteen hadde møte med leder for kommunikasjon og samfunnskontakt Hilde Widerøe Wibe i Abelia 22. januar fra kl 13.30 – 15.00.

Kristin Aukland fra KILDEN presenterte først Ressursbanken.

Abelia er opptatt av god kjønnsbalanse på alle plan ved instituttene. På toppledernivå er balansen ganske god, mens bildet er skjevare nedover i strukturene. Abelia har derfor akkurat startet opp nettverk for kvinnelige ledere blant sine medlemmer. Oppslutningen om nettverket er god.

Komiteen og Abelia startet også en diskusjon om muligheten for en tilsvarende mal/veiledning for likestillingsrapportering for instituttsektoren som det nå er laget for uh-sektoren. Sekretariatet vil sende veiledningen til Abelia.

For å øke instituttsektorens oppmerksomhet om likestillingsprisen, vil Abelia publisere en nyhetssak om prisen. Dette er komiteen glad for da det har vært få søkere fra instituttsektoren.

Sekretariatet og leder vil sende et oppsummerende brev til Abelia.

06/13: Høring – NOU 2012:15 Politikk for likestilling

Kif har fått utsatt høringsfrist til 25. januar, og ønsker å sende et kort hørings svar på NOUen. Komiteen ønsker spesielt å beklage at NOUen ikke tar for seg kjønnsbalanse innenfor forskningsfeltet.

For øvrig vil komiteen kommentere følgende punkter:

- Utdanning
 - Tilleggs poeng for det underrepresenterte kjønn
 - Landsdekkende program for frie utdanningsvalg
 - Kjønnbalansert rekruttering
- Forskning
 - Skjevrekuttering til forskning reproducerer kjønnsbalansen i samfunnet
 - Tallene for forskning og høyere utdanning i eliteundersøkelsen dekker kun administrative lederposisjoner, ikke de akademiske topposisjonene. Dette gir et skjevt bilde.
- Komiteen støtter LDOs hørings svar til utvalgets forslag om program for forebygging av seksuell trakassering.
- Kif støtter ikke forslaget om å avvikle rapporteringsplikten.

Vedtak:

Kif-komiteén ber sekretariatet utarbeide hørings svar i henhold til diskusjonen i møtet. Hørings svaret sendes komiteén på sirkulasjon. Leder og sekretariat gis fullmakt til å ferdigstille svaret innen fristen 25. januar.

07/13: Orienteringssaker

- 27. november 2012: møte med statsråden og deler av ledelsen i Kunnskapsdepartementet der Gerd Bjørhovde deltok sammen med en liten gruppe inviterte kvinner fra forskningssektoren
- Oppfølging og publisering av rapporten Kjønnbalanse i forskning i Norden
- 24. oktober 2013: Seminar i forbindelse med stemmerettsjubileet 2013
- Oppnevning til programstyret for Forskningsrådets Balanse-program
- Hvordan oppfylle likestillingslovens aktivitets- og redegjøringsplikt? Veileder utarbeidet av en arbeidsgruppe i UHR på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet
- Intensivkurs i likestillingsarbeid på Lesbos september 2013
- Nettverkskonferansen i Oslo 4. – 5. februar 2013

Vedtak:

Kif-komiteén tar sakene til orientering.

08/13: Eventuelt

Det var ingen saker til eventuelt.